

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ MERKEZ BANKASI YASASI

41/2001 Sayılı Yasa

Kısa İsim	1. Bu Yasa, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası Yasası olarak isimlendirilir.
Tefsir	2. Bu Yasada metin başka türlü gerektirmedikçe: “Bakanlar Kurulu”, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulunu anlatır. “Başbakan”, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Başbakanını anlatır. “Bakanlık”, Ekonomi İşleriyle Görevli Bakanlığı anlatır. “ Merkez Bankası”, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankasını anlatır. “Bankalar”, Bankalar Yasası kuralları çerçevesinde faaliyet gösteren bankaları anlatır. “Başkan”, Merkez Bankası Başkanını anlatır. “Başkan Yardımcısı”, Merkez Bankası başkan yardımcılarında her birini anlatır. “Üye”, Başkan ve Başkan Yardımcıları dışında Yönetim Kurulu üyelerini anlatır. “Yönetim Kurulu”, bu Yasanın 10’uncu maddesi uyarınca oluşturulan Yönetim Kurulunu anlatır.
Kuruluş ve Ünvan	3. Bu Yasada belirlenen yetki ve görevleri haiz olmak üzere Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası ünvanı altında kamu tüzel kişiliğini haiz bir Banka kurulmuştur.
Amaç	4. Merkez Bankasının amacı, kalkınma planları ve yıllık programlara uygun olarak, ekonomik gelişmeye yardımcı olacak biçimde para-kredi politikalarını uygulamak, bankacılık sistemini düzenlemek ve denetlemektir.
Merkez Bankasının Yetki ve Görevleri	5. (1) Merkez Bankasının görevleri şunlardır: (A) Bu Yasanın 4’üncü maddesinde belirtilen esas amacın gerçekleşmesi, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin para ve bankacılık sisteminin düzenlenmesi ve denetimi için gerekli tüm işlemleri yapmak; (B) Ekonomik koşulları gözönünde bulundurarak Merkez Bankaları tarafından yapılması gerekli olan işlemleri yerine getirmek; (C) Bankalar ile kredi vermek amacıyla kurulmuş diğer kuruluşları denetlemek; (Ç) Finansal sistemde istikrarı sağlayıcı ve para ve döviz piyasaları ile ilgili düzenleyici tedbirleri almak;

- (D) Mali piyasaları izlemek; ve
- (E) Ödeme mutabakat sistemleri kurmak, kurulmuş ve kurulacak sistemlerin kesintisiz işlemlerini ve denetimini sağlayacak düzenlemeleri yapmak, ödemeler için elektronik ortam da dahil olmak üzere kullanılacak yöntemleri ve araçları belirlemek.
- (2) Yukarıdaki (1)'inci fıkra kurallarının genelliği saklı kalmak koşuluyla Merkez Bankasının yetkileri şunlardır:
- (A) Para ve kredi hacmini düzenlemek;
- (B) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin uluslararası ihtiyatlarını düzenleyip yönetmek;
- (C) Para ve kredi politikası konusunda Bakanlar Kurulunca incelenmesi istenecek hususlar hakkında görüşlerini bildirmek suretiyle Devletin mali ve ekonomik danışmanlığını yapmak;
- (Ç) Uluslararası mali ve ekonomik ilişkilerde Devletin mali ajanlığını yapmak;
- (D) Devletin bankacılığını yapmak ve arzu eden bankaların da bankacılığını yapmak ve mali acentesi olmak;
- (E) Olağanüstü hallerde ve Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunun kaynaklarının ihtiyacı karşılamaması durumunda, belirleyeceği usul ve esaslara göre bu Fona avans vermek;
- (F) Mali piyasaları izlemek amacıyla bankalar ve diğer mali kuruluşlardan ve bunları düzenlemek ve denetlemekle görevli kurum ve kuruluşlardan gerekli bilgileri istemek ve istatistiki bilgi toplamak;
- (G) Tasarruf sahiplerinin haklarını ve bankaların düzenli ve emin bir şekilde çalışmasını tehlikeye sokabilecek ve ekonomide önemli zararlar doğurabilecek her türlü işlem ve uygulamaları önlemek, kredi sisteminin etkin bir şekilde çalışmasını sağlamak üzere gerekli karar ve tedbirleri almak ve uygulamak;
- (H) Ülke altın ve döviz rezervlerini yönetmek; ve
- (I) Nihai kredi mercii olarak bankalara kredi vermek.
- (3) Merkez Bankası, hükümetin mali ve ekonomik müşaviri, mali ajanı ve haznedarıdır. Merkez Bankasının hükümetle ilişkisi, Hazine İşleriyle Görevli Bakan aracılığıyla sağlanır.
- (4) Merkez Bankası, bu Yasa ve mevzuatla kendisine verilen yetki ve görevlerle ilgili olarak düzenlemeler yapmaya ve bunları uygulamaya, bu düzenlemelere tabi kurum ve kuruluşlar nezdinde bunlara uygun hareket edilip edilmediğini ve kendisine gönderilen bilgilerin doğru olup olmadığını denetlemeye görevli ve yetkilidir.
- (5) Merkez Bankası bu Yasa ile kendisine verilen görev ve yetkileri kendi sorumluluğu altında bağımsız olarak yerine

getirir ve kullanır. Merkez Bankası bu Yasada yer alan görev ve yetkilerini kullanırken işlem yaptığı banka, kişi veya kurumun iflası halinde alacaklı olduğu miktar ve faizi için Tasfiye Kuruluna imtiyazlı alacaklı sıfatı ile iştirak eder.

Merkez ve Acenteler	6.	(1) Merkez Bankasının merkezi ve merkez şubesi Lefkoşa'dadır. (2) Merkez Bankası yabancı ülkelerde muhabir veya acente tayin edebilir veya bu gibi tayini iptal edebilir.
Üyelik ve İştirakler	7.	Merkez Bankası, Merkez Bankalarının katıldığı uluslararası mali ekonomik ve mesleki kuruluşlara üye olabilir, hissedar olarak katılabilir.
Sermaye	8.	Merkez Bankasının nominal sermayesi 20.000.000.000.000.-TL (Yirmi Trilyon Türk Lirası) olup tamamı Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetine aittir. Bu sermaye Merkez Bankası Yönetim Kurulunun önerisi ve Bakanlar Kurulu kararıyla artırılabilir.
Teşkilat ve Organlar	9.	Merkez Bankasının organları şunlardır: (1) Yönetim Kurulu; (2) Başkan; (3) Başkan Yardımcısı; (4) Merkez ve Merkez Şube İdari Teşkilatı.
Yönetim Kurulunun Oluşumu	10.	(1) Yönetim Kurulu, bu Yasa gereğince atanacak bir Başkan ile dört üyeden oluşur. Yönetim Kurulu, Başkanın yokluğunda ona vekalet edecek bir Başkan Vekili seçer. (2) Başkan Yardımcıları, Yönetim Kurulu toplantılarına oy hakları olmaksızın katılabilirler.
Yönetim Kurulunun Yetki ve Görevleri	11.	Merkez Bankası Yönetim Kurulunun yetki ve görevleri şunlardır: (1) Merkez Bankasının kendi işlemlerinde uygulayacağı reeskont, iskonto ve faiz oranları ile ücret ve komisyonları saptamak; (2) Merkez Bankası plasmanları üzerinde tür ve miktar bakımından düzenleyici önlemleri almak ve genel kredi hacmi ile genel kredi hacmi içinde kredi türlerinin sektörel ve konular itibarıyla dağılımını ayarlamak; (3) Merkez Bankasının açılacak kredilerin esas ve koşulları ile reeskont ve avans limitlerini saptamak; (4) Yasal karşılıklara ilişkin 23'üncü maddede belirtilen hususları saptamak; (5) Faiz oranlarına ilişkin 24'üncü maddede belirtilen hususları saptamak; (6) Merkez Bankasının bilanço, kâr ve zarar hesabını inceleyip karara bağlamak; (7) Merkez Bankasının idare, teşkilat ve hizmetlerine ilişkin düzenlemeler yapmak; (8) Merkez Bankası ihtiyacı için taşınmaz mal satın almak veya kiralamak ve Merkez Bankasının sahip olduğu taşınmaz malları gerektiğinde satmak;

- (9) Kabul edilen hadler üstündeki tutarlara ve kıymetlere ilişkin sulh ve terkin konularında karar vermek;
- (10) Merkez Bankasının yıllık bütçesini ve faaliyet raporunu onaylamak;
- (11) Merkez Bankası personelini atamak ve bankayı yükümlülük altına sokacak personelin imza yetkilerini belirlemek;
- (12) Merkez Bankasınca yapılabilecek diğer bankacılık işlemlerini ve hizmetleri saptamak;
- (13) Başkan tarafından tetkik ve onaya sunulacak hususlar hakkında karar almak;
- (14) Kredi kartlarının isdar ve kabulüne ilişkin esas ve koşulları belirlemek;
- (15) Bankalar Yasası uyarınca, bankaların denetimi hususunda gerekli önlemleri almak, mali bünyelerinin zayıflamasını önlemek amacıyla uymaları gereken esas ve usulleri belirlemek ve uygulanacak rasyolar ve diğer oranlarla ilgili hususları saptamak ve uygulamak; ve
- (16) Bankalar Yasası uyarınca belirlenen yetkiler çerçevesinde karar almak.

Yönetim Kurulu Toplantıları 12.

- (1) Yönetim Kurulu, Başkan veya Başkanın geçici yokluğunda veya geçici olarak görevini yapamaması halinde, Başkana vekalet etmekle görevlendirilen Başkan Yardımcısı tarafından toplantıya çağrılır.
- (2) Yönetim Kurulu toplantıları ayda en az bir defa olmak üzere işlerin yürütülmesinin gerektirdiği sayıda yapılır.
- (3) Yönetim Kurulu toplantılarının gündemi, Başkan veya Başkanın geçici yokluğunda veya geçici olarak görevini yapamaması halinde Başkana vekalet etmekle görevlendirilen Başkan Yardımcısı tarafından belirlenir.
Ancak diğer üyelerin gündem dışı görüşülmesini istedikleri hususlar da aynı toplantıda gündeme alınır ve görüşülür. Aksi takdirde bir sonraki toplantı gündemine alınmasına karar verilir.
- (4) Yönetim Kurulu en az üç üyenin katılımıyla toplanır ve en az üç üyenin aynı yöndeki oyu ile karar alır.
- (5) Yönetim Kurulunun hiçbir eylem veya işlemi, Yönetim Kurulu üyelerinden herhangi birinin yokluğu nedeniyle geçersiz sayılmaz.
- (6) Başkan, Başkan Yardımcıları ve üyeler kendileriyle akrabalık bağı olan kişilere (eş, evlat, ana, baba, kardeş, torun ve eşinin aynı derecedeki kan ve sıhrî hısımlarına) ilişkin konularda Yönetim Kurulu toplantılarına katılamazlar.
- (7) Yönetim Kurulu toplantılarında yapılan tüm konuşmalar ve alınan kararlar tutanağa geçirilir ve toplantıya katılanlar tarafından imzalanır. Yönetim Kurulu aksine karar almadıkça bu tutanaklar gizlidir.

Başkanın Atanması,

13. (1) Başkan, Başbakan tarafından Bakanlar Kurulunun onayıyla beş yıl için atanır. Bu süre sonunda yeniden atanması mümkündür.

Görev Süresi ve Nitelikleri	(2) Başkan olarak atanacak kişinin yüksek öğrenim görmüş olması ve bankacılık, ekonomi, maliye ve muhasebe alanlarında en az beş yılı yöneticilik olmak üzere en az on yıl tecrübeye sahip olması gerekir.
	(3) Başkan, özel bir Yasaya dayanmadıkça Banka dışında teşrii, resmi veya özel herhangi bir işle uğraşamaz. Bundan başka Başkan ticaretle uğraşamayacağı gibi, bankalarda, kooperatif bankalarında ve şirketlerde de hissedar olamaz. Hayır dernekleri ile amacı hayır, sosyal ve eğitim işlerine yönelmiş vakıflardaki görevler ile kâr amacı gütmeyen kooperatif ortaklığı bu madde kapsamı dışındadır.
Başkanın Yetki ve Görevleri	14. Başkanın yetki ve görevleri şunlardır: (1) En yüksek icra amiri sıfatıyla Merkez Bankasını sevk ve idare etmek. (2) Merkez Bankasını yurt içinde ve yurt dışında temsil etmek. (3) Bu Yasa kurallarının ve Yönetim Kurulu tarafından alınan kararların yürütülmesini sağlamak, ve (4) Bu Yasa ile Merkez Bankasına verilen görevlerin yapılabilmesi için uygun bulacağı önlemleri almak ve gerekli göreceği hallerde bunlar hakkında Yönetim Kuruluna önerilerde bulunmak.
Başkan Yardımcılarının Atanmaları, Görev Süreleri ve Nitelikleri	15. (1) Merkez Bankasının iki Başkan Yardımcısı olup, Başbakan tarafından Bakanlar Kurulunun onayıyla üç yıl için atanırlar. Bu süre sonunda yeniden atanmaları mümkündür. (2) Başkan Yardımcısı olarak atanacak kişinin yüksek öğrenim görmüş olması ve bankacılık, ekonomi, maliye ve muhasebe alanlarında en az beş yılı yöneticilik olmak üzere en az on yıl tecrübeye sahip olması gerekir. (3) Başkan Yardımcıları, özel bir Yasaya dayanmadıkça Banka dışında teşrii, resmi veya özel herhangi bir işle uğraşamazlar. Bundan başka Başkan Yardımcısı ticaretle uğraşamayacağı gibi, bankalar, kooperatif bankaları ve şirketlerde de hissedar olamaz. Hayır dernekleri ile amacı hayır, sosyal ve eğitim işlerine yönelmiş vakıflardaki görevler ile kâr amacı gütmeyen kooperatif ortaklığı bu madde kapsamı dışındadır.
Başkan Yardımcılarının Yetki ve Görevleri	16. (1) Başkan Yardımcıları, Başkan tarafından yapılacak görev bölümünde kendilerine verilecek kısımların gereği gibi yürütülmesi ile görevli ve sorumludurlar. (2) Başkanın yokluğunda kendisine vekalet etmekle görevlendirdiği Başkan Yardımcısı, Başkanın yetkilerini aynen kullanır.
Üyelerin Atanmaları Görev Süreleri ve Nitelikleri	17. (1) Üyeler, Bakanlar Kurulu tarafından atanır. (2) Üye olarak atanacak kişinin yüksek öğrenim görmüş olması ve bankacılık, ekonomi, maliye ve muhasebe alanlarında en az on yıl tecrübeye sahip olması gerekir. (3) Üyeler, dört yıllık bir görev süresi için atanırlar. Her yıl

Başkan dışındaki üyelerin dörtte biri yenilenir. Üyelerin görev süreleri sonunda yeniden atanmaları mümkündür.

- (4) Herhangi bir kişinin üyeliğinin, görev süresinin tamamlanmasından önce son bulması halinde, Bakanlar Kurulu bu maddenin (2)'nci fıkrasında belirtilen niteliklere sahip bir kişiyi Yönetim Kurulu üyeliği son bulan bu gibi bir kişinin görev süresinin geri kalan kısmı için üye olarak atar.

Yönetim
Kuruluna
Atanamayacak
Kişiler

18. Aşağıdaki fıkralarda belirtilen kişiler Yönetim Kuruluna atanamazlar:
- (1) Bakanlar, Milletvekilleri, Belediye Başkanları, Belediye Meclis üyeleri.
  - (2) Güvenlik Kuvvetlerinde, Polis Örgütünde, Din İşleri Dairesinde, yerel yönetimlerde, Bakanlıklar ve Bakanlıklara bağlı kuruluşlarda fiilen görev yapan kişiler.
  - (3) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetindeki kooperatifler dahil herhangi bir mali kuruluşta direktör veya müstahdem olarak görev yapan kişiler ile bu kuruluşta kontrolü elinde bulunduracak miktarda hissesi bulunan kişiler.
  - (4) Müflisler, hapis cezasına çarptırılmış olanlar veya affa uğramış olsalar dahi rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtekarlık, irtikap, ırza geçme, hileli iflas ve benzeri yüz kızartıcı suçlardan hüküm giymiş olanlar.

Yönetim
Kurulu
Üyeliğinin
Sona Ermesi

19. Yönetim Kurulu üyeliği aşağıda belirtilen hallerde sona erer:
- (1) Ölüm halinde,
  - (2) Yazılı istifa halinde,
  - (3) Yönetim Kurulunun birbirini takip eden üç toplantısına, izinsiz ve özürsüz olarak katılmaması halinde.
  - (4) Bu Yasanın 18'inci maddesinde belirtilen hallerden herhangi birinin gerçekleşmesi halinde.

Ücretler

20. Başkan, Başkan Yardımcıları ve üyelerin ücretleri Bakanlar Kurulu tarafından saptanır. Bu kişilerin, atanmalarındaki usule uygun olarak ve başka herhangi bir yasada aksine kural bulunup bulunmadığına bakılmaksızın sözleşmeli olarak istihdamı mümkündür.

Bankanın
İdari Örgütü
Fasıl 123
10/1959
34/1959
9/1960

21. (1) Merkez Bankası personeli, Banka Tatilleri Yasası dışındaki günlerde, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, Türkiye ve Avrupa Birliğindeki mali piyasalarla uyum sağlamak amacıyla, Merkez Bankası Yönetim Kurulu tarafından belirlenecek mesai saatlerine uymak zorundadır.

42/1996

- (2) Banka personelinin grev hakları vardır.
Ancak personel bu hakkını, Toplu İş Sözleşmesi Grev ve Referandum Yasasındaki kurallara bakılmaksızın Yönetim Kuruluna üç iş günü önceden bilgi verilmesi ve Bankanın;
- (A) İskonto ve avans işlemleri;
  - (B) Müşterek muhafaza işlemleri;

- (C) Tevdiat hesapları, tahvilat ve havale işlemleri;
- (Ç) Vezne işlemleri;
- (D) Bankaların ve kredi vermek amacıyla kurulmuş diğer kuruluşların denetimi işlemleri;
- (E) Takas odası işlemleri;
- (F) Risk Merkezi işlemleri;
- (G) Açık piyasa işlemleri;
- (H) Para piyasasının işleyişiyle ilgili işlemler (İnterbank piyasası);
- (I) Zorunlu karşılıklarla ilgili işlemler;
- (İ) Kambiyo işlemleri;
- (J) Muhabirlerle ilgili işlemler; ve
- (K) Tüm bu işlemlerin muhasebeleştirilmesi ve banka vaziyetinin çıkarılması ile ilgili işlemlerini;

aksatmayacak şekilde gerekli tedbirlerin alınmasından sonra, çekirdek bir kadro ile sürekli hizmet verilmesi şartlarına tabi olarak kullanılabilir.

(3) Merkez Bankasının idari organları yasa ile düzenlenir.

Kredilerin
Düzenlenmesi

22. (1) Merkez Bankası, kalkınma planları ve buna ilişkin yıllık programlar çerçevesinde, ekonomik amaç ve hedeflerin sağlanmasına yardımcı olacak biçimde kredilerin hacim, nitelik, mahiyet ve temin koşullarını düzenler ve kredi sistemi içinde genel likidite ihtiyacını karşılar. Merkez Bankası bu kredilerin amacına uygun şekilde kullanılmasını ilgili bankalar nezdinde gerekli gördüğünde müfettişleriyle denetleme yetkisine sahiptir.
- (2) Merkez Bankası, istikrarlı bir ekonomi ve tatminkar bir büyüme hızı hedeflerine uygun olarak bankaların plasmanları üzerinde nitelik ve nicelik bakımından düzenleyici kararlar alabilir ve genel kredi hacmi içinde çeşitli kredi türlerinin sektörler ve konular itibarıyla dağılımını ayarlar.
- (3) Merkez Bankası, bazı bankalarda güvensizlik ve belirsizlik oluşması ve mevduat çekilişlerinin hızlanması durumunda, haklarında belirsizlik ve güvensizlik oluşan bankalara, özkaynaklarının iki katıyla sınırlı olmak üzere ve uygun görülecek teminatlar alınmak koşuluyla doğrudan da kredi kullandırabilir. Bu hüküm gereğince kendisine kredi verilen bankaların tasfiyesi halinde Merkez Bankası, verilen kredi miktarı ve faizi için imtiyazlı alacaktır.

Yasal
Karşılıklar

23. (1) Bankaların taahhütlerine karşılık bulunduracakları genel disponibilitenin en düşük oranı Merkez Bankası tarafından saptanır. Bu fıkrada sözü edilen disponibil kıymetlerin muhtevası ve hesaplanması usul ve esasları Merkez Bankasınca çıkarılacak bir tebliğle düzenlenir ve Resmi Gazete’de ilan edilir.
- (2) Bankaların ve Merkez Bankasınca uygun görülecek diğer mali kuruluşların yükümlülükleri esas alınarak hesaplanacak ve Banka nezdinde açılacak bir hesapta nakden tesis edilecek olan yasal karşılığın oranı Merkez Bankası tarafından tespit edilir.

- (3) Yasal karşılığa tabi yükümlülükler ve yasal karşılığın yatırılma zamanı ile gerektiğinde ödenecek faiz dahil olmak üzere uygulama esas ve şartları Merkez Bankası tarafından tespit edilir.
- (4) Merkez Bankası, genel disponibilite ve yasal karşılığı süresinde tesis etmeyen veya noksan tesis edenlere, eksik kısım üzerinden bu hususta belirleyeceği esas ve şartlara göre gecikme faizi tahakkuk ettirir.Uygulanacak gecikme faizi oranı ve esasları Merkez Bankası tarafından saptanır. Merkez Bankası, uyarısına rağmen verilen süre içerisinde genel disponibilite ve yasal karşılığını tesis etmeyen bankaların senetlerinin reeskonto kabulüne son verebilir ve/veya tekerrürü halinde mevduat kabul etme yetkisini süreli veya süresiz olarak kaldırabilir.
- (5) Merkez Bankası, mevduatı olağanüstü çekilmekte olan bir bankanın talebi halinde, mevduat cetvellerinin verilmesini beklemezsizin azalmaya ilişkin yasal karşılığı derhal iade eder. Likidite sorunu olan bankalara Merkez Bankası nezdinde yatırmış oldukları mevduat yasal karşılıkları Merkez Bankası Yönetim Kurulu Kararı ile iade edilir.
- (6) Bankaların, 20.07.1974 tarihinden önce Kıbrıs Cumhuriyeti Merkez Bankasına yatırmış oldukları ve halen Rum Yönetimi Merkez Bankasındaki mevcut yasal karşılıklar, bu maddedeki yasal karşılıkların hesaplanmasında 1 KL= 36 TL (Bir Kıbrıs Lirası eşittir Otuz Altı Türk Lirası) kuru ile gözönünde bulundurulur. Rum Yönetimi Merkez Bankasında toplanan yasal karşılıklar, Devlet Döviz Pozisyonunda paralar olup, serbest bırakılıp iadelerinin gerçekleşmesi üzerine her Kıbrıs Lirasından 36.-TL (Otuzaltı Türk Lirası) ilgili bankaların Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankasına yatırılması gereken yasal karşılıklar yükümlülüğüne mahsup edilir ve iade tarihindeki resmi kur ile 1 KL = 36 TL (Bir Kıbrıs Lirası Eşittir Otuz Altı Türk Lirası) kuru arasındaki fark Hazine Hesabına yatırılır.

Faiz Oranları

24. Merkez Bankası, her türlü Türk Lirası ve döviz mevduat kabulünde, bankalar ve kredi vermek amacıyla kurulmuş diğer kuruluşların her türlü kredi işlemlerinde alınacak ve verilecek en yüksek faiz oranları ile sağlanacak öteki menfaatlerin ve tahsil edilecek masrafların mahiyetini ve en yüksek oranlarını ve mevduatta vade müddetlerini ve faizlerin kısmen veya tamamen serbest bırakılmasını ve yürürlük zamanlarını saptamaya yetkilidir. Bu hususlar Merkez Bankasının alacağı kararların Resmi Gazete’de yayımlandığı tarihten başlayarak yürürlüğe girer. Belirlenecek faiz oranları ve faiz oranları ile ilgili diğer hususlar Bankalar dışındaki tüm borç-alacak ilişkilerinde de geçerlidir.

Haznedarlık ve Diğer Görevler

25. (1) Merkez Bankası, Devletin haznedarıdır. Bu sıfatla, özellikle Devletin gerek yurt içindeki ve gerekse yabancı memleketlerdeki her türlü tahsilat ve ödemelerini, bütün Hazine işlemlerini ve yurtiçi ve yurtdışı her çeşit para nakil ve havale

	<p>işlerini ücretsiz yapar.</p> <p>(2) Bakanlar Kurulu, saptayacağı kuruluşların paralarını Merkez Bankasına yatırmaya karar verebilir. Bu şekilde açılacak hesaplara Merkez Bankasının kararlaştırdığı oranda faiz verilir.</p> <p>(3) Merkez Bankası, Devlet iç borçlanma tahvillerinin mali servisini yapmakla görevlendirilebilir.</p>
Takas Odası	26. Merkez Bankası, şubelerinin bulunduğu yerlerde açılacak bankalar arası takas odası işlemlerine nezaret eder.
Özel Denetim	27. Başbakan, Merkez Bankasının işlem ve hesaplarını denetleyebilir ve bu hususta her türlü bilgiyi Merkez Bankasından isteyebilir.
Bilgi İsteme Yetkisi ve Denetim	<p>28. (1) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti sınırları içinde faaliyette bulunan bütün bankalar, yıllık bilançoları ile kâr ve zarar hesaplarını idare meclisi ve denetçi raporları ile birlikte yıl sonundan başlayarak dört ay içerisinde Merkez Bankasına vermekle yükümlüdürler.</p> <p>(2) Merkez Bankası, bankalardan mevduat, kredi, döviz ve diğer işlemlerine ait her türlü bilgiyi isteyebilir ve Bankalar Yasasında öngörülen ve Merkez Bankasına verilen diğer denetlemeleri yapar, gerekli önlemleri alır ve/veya soruşturma başlatır.</p> <p>(3) Bankalar, Merkez Bankasının (2)'nci fıkraya göre isteyebileceği bilgileri Merkez Bankasının belirteceği süre içinde vermeye zorunludurlar.</p> <p>(4) Merkez Bankası, bankaların mali durumlarını izler, inceler ve denetler. Saptadığı hususlarla ilgili gerekli önlemleri alır ve/veya soruşturma başlatır.</p> <p>(5) Merkez Bankası, istatistiki bilgilerin toplanmasında, kamu kurum ve kuruluşları, Bakanlık, Devlet Planlama Örgütü, diğer ülkelerin istatistiki bilgi toplamaya yetkili makamları ve uluslararası kuruluşlarla işbirliği yapabilir. Merkez Bankası, finansal sistemle ilgili tüm istatistiki bilgiler ile ekonomideki ve ödemeler dengesindeki gelişmelerin izlenmesinde gerekli görülecek diğer istatistiki bilgileri bankalar, diğer mali kuruluşlar ile görevli kişilerden doğrudan isteme ve toplama yetkisine sahiptir. Kendilerinden bilgi istenilenler, bu bilgileri Merkez Bankasının belirleyeceği usul ve esaslara göre doğru olarak vermekle yükümlüdürler. Merkez Bankası, bu bilgilerin doğru olup olmadığını ilgililer nezdinde araştırmaya ve denetlemeye, ek bilgi ve belge istemeye yetkilidir. Merkez Bankası, gerekli gördüğü istatistiki bilgileri yayımlayabilir.</p> <p>Ancak Merkez Bankası, toplanan istatistiki bilgilerden kişisel ve özel nitelikte olanları yayımlayamaz, açıklayamaz, resmi veya özel herhangi bir makama veremez. Bu bilgiler istatistiki amaçlar dışında ve ispat aracı olarak kullanılamaz.</p>
Bankaların Denetlenmesi	29. (1) Merkez Bankası, bankalar ve kredi vermek amacıyla kurulmuş diğer kuruluşların her türlü işlemlerinin bu Yasa, Bankalar

19/1963
29/1970
12/1972
2/1973
17/1973
37/1977
27/1980
12/1987
42/1987
25/1991
39/1995

Yasası, Pul Yasası, Para ve Kambiyo İşleri Yasası, Dış Ticaret (Düzenleme ve Denetim) Yasası ve yürürlükteki Yasa gücündeki kararnamelemler ile diğer ilgili yasalara ve bu Yasalar uyarınca çıkarılan Tüzük, Yönetmelik, Karar, Tebliğ ve Emirnamelerin kurallarına uygunluğunun denetimini yapar; gerekli önlemleri alır ve/veya soruşturma başlatır.

(2) Denetlenecek banka ve kuruluşlar gerekli her türlü bilgi ve belgeleri denetimle görevli kişilere zamanında ve eksiksiz olarak vermek zorundadırlar.

38/1997
12/1983
46/1990
22/1996

Risklerin
Toplanması ve
Risk Merkezi

30. (1) Merkez Bankası, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti sınırları içinde faaliyette bulunan bankaların ve kredi vermek amacıyla kurulmuş diğer kuruluşların müşterilerinin risk durumlarını nezdinde toplamak amacıyla bir Risk Merkezi kurar.

(2) Bankalar ve kredi vermek amacıyla kurulmuş diğer kuruluşlar, risk durumları hakkında Merkez Bankasının kendilerinden istediği bütün bilgileri, Merkez Bankasının talimatına göre belirteceği süre içinde ve formüllere uygun olarak vermekle yükümlüdürler.

(3) Risk Merkezinin bütün işlem ve kayıtları gizlidir.
Ancak Merkez Bankası, ilgili bankaları ve kredi vermek amacıyla kurulmuş diğer kuruluşları, müşterilerinin veya kredi isteklilerinin risk durumları hakkında aydınlatabilir.

Kısa Vadeli
Senet ve
Vesikaların
Reeskonta ve
Avansa Kabulü

31. (1) Merkez Bankası en az üç imzayı taşımak kaydıyla:

(A) Vadelerinin bitimine en çok dokuz ay kalmak koşuluyla turizm, eğitim, sanayi, maden ve tarım işleriyle uğraşan gerçek veya tüzel kişilerin, bankalara tevdi edilecek ticari senetlerini;

(B) Vadelerinin bitimine en çok dört ay kalmak koşuluyla diğer kişilerin bankalar tarafından tevdi edilecek ticari senet ve vesikalarını;

(C) Küçük sanat erbabı ve kooperatiflerin kredi gereksinimlerini karşılamak üzere bankalar tarafından, vadelerine en çok dokuz ay kalmış olmak koşuluyla tevdi olunacak senetlerini, reeskonta kabul edebilir.

(2) Merkez Bankası, ikinci imza reeskonta gelen banka olmak kaydıyla istisna olarak iki imza ile yetinebilir.

(3) Merkez Bankası, (1)'inci fıkraya göre reeskont edebileceği senetler karşılığında avans da verebilir.

Reeskonta veya Avansa Kabul Edilecek Senetlerin en Yüksek Tutarı	32.	(1) Merkez Bankası ödenmiş sermayesi ile ihtiyat akçeleri toplamının %10'unu aşan bir meblağı içeren senet ve vesikalari reeskonta kabul edemeyeceği gibi teminat olarak da kabul edemez. (2) Aynı imzaları taşıyan birden fazla senetlerin toplamı yukarıdaki (1)'inci fıkrada belirtilen tutarı aştığı takdirde, fazlası reeskonta veya teminata kabul edilemez.
Tahvil Karşılığı Avans	33.	Merkez Bankası, Devlet tahvilleri ile Yönetim Kurulunca sağlam kabul edilen tahviller karşılığında, en çok yüzyirmi gün vade ile nominal değerlerinin %80 (Yüzde seksen)'i oranında bankalara avans verebilir. Ancak, kendi ihraç ettikleri tahviller karşılığında bankalara avans verilmez.
Hazineye Kısa Vadeli Avans	34.	Merkez Bankası, hazineye kısa vadeli bir avans hesabı açar. Avans hesabının bakiyesi cari yıl genel bütçe ödeneklerinin toplamının %5 (yüzde beş)'ini ve her halükarda hazinenin Merkez Bankasından kullandığı toplam kaynaklar, Merkez Bankası bilanço pasifleri toplamının %20 (yüzde yirmi)'sini geçemez. Bu avans hesabına uygulanacak faiz oranı, yasal karşılıklara uygulanacak faiz oranından aşağı olmamak üzere, piyasa koşulları göz önünde tutularak Hazine İşleriyle Görevli Bakanlık ile Merkez Bankası arasında kararlaştırılır.
Altın ve Dövizle İlgili İşlemler	35.	Merkez Bankası aşağıdaki işlemleri yapmaya yetkilidir: (1) Sikke ve külçe halinde altın alıp satabileceği gibi, altın ithal ihraç edebilir. (2) Vadeli ve vadesiz her türlü döviz alıp satabileceği gibi döviz ve altın karşılığında avans verebilir. (3) Bankalara kurye kredisi tanıyabilir. (4) Türk Lirası ve döviz olarak yabancı ülkelerden karşılıklı veya karşılıksız her çeşit avans ve kredi alabilir. (5) Röpor işlemleri yapabilir. (6) Merkez Bankası, para arzını ve ekonominin likiditesini düzenlemek amacıyla açık piyasa işlemleri yapabilir. Açık piyasa işlemlerine ilişkin usul ve esaslar Yönetim Kurulunca belirlenir. Açık piyasa işlemleri Hazineye, kamu idare ve müesseselerine veya diğer kurum ve kuruluşlara kredi yardımı amacıyla yapılamaz. Merkez Bankası, para piyasasının işleyişiyle ilgili düzenleyici tedbirler alabilir.
Merkez Bankasının Yapacağı İşlemlerle İlgili Limitler	36.	(1) Bu Yasanın 31'inci, 33'üncü, 34'üncü ve 35'inci maddeleri gereğince Merkez Bankasının yapabileceği işlemlerin toplamı ödenmiş sermaye, ihtiyat akçeleri ve nezdindeki muhtelif fonlar ile mevduatlar toplamının %70'ini geçemez. (2) Merkez Bankasının vereceği borçların en yüksek miktarı ve kredi türlerine göre limitleri, ekonomik hedefler, piyasanın kredi ihtiyacı, bankalar sisteminin likiditesi ve Merkez Bankasının portföy kompozisyonu gözönünde tutulmak suretiyle Yönetim Kurulunca saptanır.

Merkez Bankasının Yapamayacağı İşlemler	<p>37. Merkez Bankasının yapamayacağı işlemler şunlardır:</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) Bu Yasa ile açıkça yetki verilen işlemler dışında karşılıksız kredi açamaz ve avans veremez. (2) Her ne şekilde olursa olsun kefil olamaz ve teminat veremez. (3) Portföyünde mevcut senetleri yenileyemez (4) Taşınmaz mal alımı ile ilgili senet ve vesikaları reeskonta kabul edemeyeceği gibi bunlar üzerine avans da veremez. (5) Bu Yasa ile belirtilen hususlar dışında Merkez Bankası, kendi ad ve hesabına hiçbir iş ve ticaret yapamayacağı gibi başka şirket ve müesseselere de iştirak edemez, hisse senedi satın alamaz ve bunları avansa kabul edemez, (6) Merkez Bankası, kendi gereksinimi dışında taşınmaz mal edinemez, ve (7) Merkez Bankası, bankalar dışında gerçek veya tüzel kişilerden mevduat kabul edemez. <p>Ancak Banka personeli bu madde kapsamı dışındadır.</p>
İlan Edilecek Hususlar ve Talimat Yetkisi	<p>38. (1) Bu Yasa uyarınca Merkez Bankası tarafından alınacak genel kapsamlı tüm önlemler, yürürlük tarihleri ile birlikte Merkez Bankası tarafından saptanacak şekil ve usulde Resmi Gazete’de yayımlanarak ilan edilir.</p> <p>(2) Merkez Bankası, bankalara ve kredi vermek amacıyla kurulmuş diğer kuruluşlara yasalarda öngörülen her türlü görevleri ve uygulayacakları esas ve işlemler ile ilgili olarak yazılı talimatlar gönderebilir.</p> <p>(3) Merkez Bankası, her 15 (on beş) gün itibarıyla hesap durumunu gösteren bir vaziyet yayımlayarak, bunu Resmi Gazete’de de ilan eder.</p>
Hesap Dönemi	<p>39. Merkez Bankasının hesap dönemi takvim yılıdır.</p>
Bilanço ve Rapor	<p>40. Merkez Bankasının denetimi Sayıştay tarafından yapılır. Sayıştay, tevdi edilen yıllık bilanço ile kâr ve zarar hesaplarını en geç iki ay içinde denetler ve raporunu Merkez Bankasına, Başbakanlığa ve Cumhuriyet Meclisine sunar.</p>
Bilanço ile Kâr ve Zarar Hesabı	<p>41. Merkez Bankası, Sayıştay denetiminden geçmiş yıllık bilanço ile kâr ve zarar hesabı ve faaliyet raporunu en geç üç ay içerisinde Resmi Gazete’de yayımlar.</p>
Rapor Sunma	<p>42. Merkez Bankası başkanı, Merkez Bankası faaliyetleri ile uygulanmış ve uygulanacak olan para ve kredi politikası hakkında her yılın Nisan ve Ekim aylarında Bakanlar Kuruluna rapor sunar. Merkez Bankası, faaliyetlerine ilişkin olarak, yılda iki kez, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi, Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plan Komitesini bilgilendirir.</p>
Banka Bülteni	<p>43. Merkez Bankası, üçer aylık dönemler sonunda bülten çıkarır. Bu bültenlerde, istatistiki bilgiler yanında, Merkez Bankasının para ve kredi politikası hedefleri yer alır. Belirlenen hedeflere ilan edilen sürelerde</p>

ulaşılmaması, veya ulaşılamaması ihtimali ortaya çıkması halinde, Merkez Bankası, nedenlerini ve alınması gereken önlemleri Hükümete yazılı olarak bildirir ve kamuoyuna açıklar.

Kârın Kullanımı	44. Merkez Bankasının yıllık kârı, nominal sermayeye ulaşıncaya kadar ödenmiş sermayeye eklenir. Nominal Sermayeye ulaşıktan sonra kârın % 25 (yüzde yirmibeş)'i ihtiyata alınır ve bakiyesi hazineye aktarılır. Zarar oluşması durumunda, Merkez Bankasının zararları Devlet Bütçesinden karşılanır.
Tasfiye	45. Merkez Bankasının tasfiyeye gitmesi halinde mal varlığı Hazineye devredilir.
Vergi, Resim ve Harçtan Muafiyet 19/1963 29/1970 12/1972 2/1973 17/1973 37/1977 27/1980 12/1987 42/1987 25/1991 39/1995	46. Merkez Bankası: (1) Bankacılık işlemleri dolayısıyla elde ettiği kârlar ile kurumlar vergisinden, (2) İthal edeceği sikke ve külçe halindeki altınlar için her türlü vergi, resim ve harçtan, ve (3) Pul Yasası uyarınca ödenmesi gerekli pul vergisinden muafır.
Resmi Belge	47. Merkez Bankasının her türlü evrak, kayıt, defter ve senetleri ile bunlara dayanan hesap özetleri resmi belge sayılır.
Ceza Yasasının Uygulanması Fasıl 154 3/1962 43/1963 15/1972 20/1974 31/1975 6/1983 22/1989 64/1989 11/1997	48. Merkez Bankası Başkan, Başkan Yardımcıları ve üyeleri ile Merkez Bankası mensupları Ceza Yasası uygulamasında Kamu Görevlisi sayılırlar.
Tedavülü Zorunlu Para Türk Lirasının Tedavül Mecburiyeti	49. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde, Türk Lirası tedavülü mecburi para olup, sınırsız ödeme gücüne haizdir.

Merkez Bankasının Mallarının Hazine Malı Sayılması	50. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankasının her türlü taşınır ve taşınmaz malları ile değerleri, hazine malı sayılır ve ona göre işlem görür.
Tebliğ Çıkarma Yetkisi	51. (1) Banka Yönetim Kurulu, aşağıdaki konularda tebliğ çıkarma yetkisine sahiptir: (A) Merkez Bankasının, bu Yasanın 21'inci maddesinin (3)'üncü fıkrasında belirtilen uygulamalara paralel idare, teşkilat ve hizmetleri; (B) İskonto ve avans işlemleri; (C) Haberleşme, arşiv ve imha işlemleri; (Ç) Müşterek muhafaza işlemleri; (D) Faiz Farkı Fonu işlemleri; (E) Tevdiat hesapları, tahvilat ve havale işlemleri; (F) Vezne işlemleri; (G) Bankaların ve kredi vermek amacıyla kurulmuş diğer kuruluşların denetimi işlemleri; (H) Takas Odası işlemleri; (I) Risk merkezi işlemleri; (İ) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası alım-satım ve ihale işleri, ve (J) Bankalar Yasasının verdiği yetkiler doğrultusunda yönetmelik çıkarmak. (2) (1)'inci fıkra uyarınca çıkarılacak tebliğler, Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girer.
Türk Lirasına İlişkin Suç ve Cezalar	52. Türk Lirası banknotlarının tedavülüne engel olan serbest dolaşım ve sınırsız ödeme gücünü kabul etmeyen, kasten banknotları tahrip veya yok eden, sahte banknot basan ve/veya tedavüle çıkaran ve/veya tedavüle çıkmasına yardımcı olan kişiler bir suç işlemiş sayılırlar ve mahkumiyetleri halinde asgari ücretin 100 (Yüz) katına kadar para cezasına veya 7 (yedi) yıla kadar hapis cezasına veya her iki cezaya birden çarptırılabilirler.
Faiz Oranlarına ve Yürürlük Zamanlarına Uymama	53. Bu Yasanın 24'üncü maddesi uyarınca saptanan oran, sınır ve yürürlük zamanına uymayan bankaların işlerini fiilen yöneten mensupları, görev ve ilgilerine ve fiile katılma derecelerine göre, bir suç işlemiş sayılırlar ve mahkumiyetleri halinde asgari ücretin 100 (Yüz) katına kadar para cezasına veya 7 (yedi) yıla kadar hapis cezasına veya her iki cezaya birden çarptırılabilirler.
Kredi Koşullarına Uymama	54. Bu Yasanın 31'inci maddesinde belirtilen kredileri bankaların amacına uygun olarak kullanmadığının tespit edilmesi halinde, kullanılan kredi tutarı ve faizlerin %50 (yüzde elli) fazlası toplamı bankanın Merkez Bankası nezdindeki hesaplarından alınır.
İşlemlerde Uyumsuzluk ve Denetimde	55. Bu Yasanın 28'inci, 29'uncu ve 30'uncu maddelerinde belirtilen bilgi ve belgeleri zamanında ve eksiksiz olarak vermeyen veya işlemleri 28'inci, 29'uncu ve 30'uncu maddelerinde belirlenen kurallara uygun olmadığı

İstenen Bilgi ve Belgeleri Vermeme	saptanan Bankalar ve kredi vermek amacıyla kurulmuş diğer kuruluşlar ve bunların mensupları bir suç işlemiş sayılırlar ve mahkumiyetleri halinde, bu banka ve kuruluşlar asgari ücretin 100 (Yüz) katına kadar para cezasına, bu banka ve kuruluşların mensupları ise, mahkumiyetleri halinde, görev ile ilgilerine ve fiile katılma derecelerine göre asgari ücretin 100 (yüz) katına kadar para cezasına veya 7 (yedi) yıla kadar hapis cezasına veya her iki cezaya birden çarptırılabilirler.
Sır Saklama Sorumluluğu	56. Merkez Bankası mensupları, sıfat ve görevleri dolayısı ile Merkez Bankasına ve Merkez Bankası ile münasebeti olan kişi ve kurumlara ait bildikleri sırların gizliliğine riayet etmek ve bu sırları kanunen yetkili kılınan mercilerden gayrisına herhangi bir surette açıklamamakla yükümlüdürler. Bu yükümlülük, Merkez Bankasından ayrılmaları halinde de devam eder. Bu fıkraya aykırı hareket eden Merkez Bankası mensupları bir suç işlemiş olur ve mahkumiyetleri halinde 4.000.000.000 TL (Dört Milyar Türk Lirası)'na kadar para cezası ve üç yıla kadar hapis cezası hükmolunur. Sırları kendileri ve başkaları için yarar sağlamak amacı ile açıklayan Merkez Bankası mensupları 10.000.000.000 TL (On Milyar Türk Lirası)'na kadar para cezasına ve beş yıla kadar hapis cezasına çarptırılabilirler.
Asılsız Yayın ve Haber Yayma	57. Merkez Bankasının itibarını kırabilecek veya şöhretine ya da servetine zarar verebilecek bir hususa kasten sebep olduğu tespit edilen ya da bu yolda asılsız haberler yayanlar bir suç işlemiş olurlar ve mahkumiyetleri halinde 15.000.000.000 TL (On Beş Milyar Türk Lirası)'na kadar para cezasına veya yedi yıla kadar hapis cezasına veya her iki cezaya birden çarptırılabilirler.
Yürürlükten Kaldırma 35/1987 44/1992 56/1994 38/1998 49/2000	58. Bu Yasanın yürürlüğe girdiği tarihten başlayarak; Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası Yasası yürürlükten kaldırılır. Ancak bu Yasada öngörülen tüzükler yapılıncaya kadar yürürlükten kaldırılan Merkez Bankası Yasası uyarınca yapılan tüzüklerin, bu Yasaya aykırı olmayan kuralları yürürlükte kalmaya devam eder.
Kazanılmış Haklar 35/1987 44/1992 56/1994 38/1998 49/2000	59. Bu Yasa ile yürürlükten kaldırılan Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası Yasası ile ona dayanılarak çıkarılan Tüzükler çerçevesinde yapılan tüm satın almalar, icarlar ve banka işlemleri ile personele verilen tüm atamalar ve atama koşulları aynen bu Yasa uyarınca yapılmış sayılır.
Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası Emeklilik Sandığı Fonunun Oluşturulması	60. (1) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası Teşkilat Yasasınının 15'inci madde kuralları uyarınca emeklilik menfaati kazanan Merkez Bankası personeline emeklilik menfaati verilmesini sağlamak amacıyla Merkez Bankası bünyesinde "Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası Emeklilik Sandığı Fonu" adı altında bir fon oluşturulur.

57/1987
29/1990
31/1997

26/1977
9/1979
18/1980
26/1982
54/1982
14/1983
22/1983
20/1985
3/1986
14/1987
38/1987
4/1990
50/1990
35/1997
23/1998
36/2000
29/2001

- (2) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası Emeklilik Sandığı Fonunun kaynakları şunlardır:
- (A) Emeklilik Yasası kuralları uyarınca Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası Emeklilik Sandığı Fonuna ödenmek üzere hak sahiplerinden yapılacak iştirak payları kesintileri.
- (B) Merkez Bankasının Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası Emeklilik Sandığı Fonuna yapacağı katkı;
- (C) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası Emeklilik Sandığı Fonunda toplanan paraların işletilmesinden sağlanan gelir;
- (Ç) Hak sahibi olan kişinin herhangi bir nedenle almış olduğu ve hak sahibi olabilmesi için Emeklilik Yasası uyarınca Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası Emeklilik Sandığı Fonuna yatırması gerekli diğer tazminat, ikramiye ve/veya menfaatler.
- (3) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası Emeklilik Sandığı Fonundan sadece Emeklilik Yasası kuralları uyarınca Emeklilik menfaati almaya hak kazananlara emeklilik menfaati verilmesi amacıyla harcama yapılabilir.
- (4) (A) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası Emeklilik Sandığı Fonu bu Yasanın 10'uncu maddesi uyarınca oluşturulan Yönetim Kurulu tarafından işletilir.
- (B) Yönetim Kurulu, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası Emeklilik Sandığı Fonunda toplanan parayı kârlılık ilkelerine uygun olarak kâr elde etmek amacıyla çalıştırabilir.

Kuzey Kıbrıs
Türk
Cumhuriyeti

61. (1) Başka Yasada aksine kural bulunup bulunmadığına bakılmaksızın Merkez Bankası personelinin yurt içinde serbest çalışan hekim ve kliniklerde muayene, cerrahi müdahale, tedavi

Merkez Bankası
Personel
Sağlık
Fonunun
Oluşturulması

ve eczacılık hizmetlerinden doğan harcamalarının bir kısmını veya tümünü karşılamak üzere Merkez Bankası bünyesinde “Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası Personel Sağlık Fonu” adı altında bir Fon oluşturulur.

- (2) Personel Sağlık Fonunun kaynakları şunlardır:
  - (A) Merkez Bankası personelinin brüt maaşından her ay yapılan %1(yüzde bir) kesintiler,
  - (B) Merkez Bankasının her mali yıl içinde yukarıdaki (A) bendi uyarınca pesonelden kesilen toplam miktarın iki katı oranında yapacağı katkı, ve
  - (C) Personel Sağlık Fonunda toplanan paraların nemalandırılmasından sağlanan gelir.
- (3) Fon’dan;
  - (A) Fiilen çalışan ve yaş haddinden emekli olan Merkez Bankası personelinin kendisi, çalışmayan eşi, 18 yaşını doldurmamış çocukları ile 18 yaşını doldurmuş olsalar dahi yüksek öğrenimde bulunan 24 yaşını aşmamış çocukları veya bedenlen ve ruhen malul olan çocukları ile evli olmayan ve çalışmayan çocukları;
  - (B) Merkez Bankası personelinin yurt dışında yüksek öğrenimde bulunan 24 yaşını aşmamış çocukları, yurtiçi kıstaslarına göre yararlanırlar.
- (4) Personel Sağlık Fonu aşağıdaki üç üyeden oluşan “Personel Sağlık Fonu İdare Kurulu” tarafından yönetilir. Personel Sağlık Fonu İdare Kurulu, Ödeme kıstaslarını belirler.
  - (A) Bir Başkan Yardımcısı (Başkan)
  - (B) Merkez Bankası personelinin kendi aralarından belirleyeceği iki kişi (üye)
- (5) Personel Sağlık Fonu İdare Kurulu;
  - (A) Ödeme kıstaslarını belirler.
  - (B) Fonunun kaynaklarının amacına uygun olarak kullanımı ve işleyişini sağlar, ödemelerde tereddüt hasıl olan konuları Merkez Bankası Yönetim Kuruluna aktarır.
  - (C) Her yılın Ocak ayı sonuna kadar bir önceki yılın bilançosunu ve bununla ilgili raporu hazırlayarak Merkez Bankası Yönetim Kurulunun bilgisine sunar.
- (6) Ödemeler, Personel Sağlık Fonu İdare Kurulunun onayıyla İdare Merkezi Muhasebesi tarafından yapılır.
- (7) Personel Sağlık Fonunun kapsamı, vizite ücreti, ilaç bedeli, röntgen çekimi, tahlil, doğum, diş, göz ve her türlü cerrahi müdahale için yapılacak harcamalardan oluşur.
  - (A) Vizite ve tedavi giderlerinin %80’i,
  - (B) Ameliyatlarda yapılan giderlerin tamamı,Fon tarafından karşılanır.
- (8) Personelin Sağlık Fonundan yararlanma şekli ve kıstasları aşağıdaki gibidir:
  - (A) Fondan yararlanabilmek için yapılacak sağlık harcamalarının yürürlükte olan vergi yasaları ile diğer

mali mevzuata uygun olarak belgelendirilmesi gerekir.

- (B) Vizite ücreti; Bu konuda Bakanlar Kurulunun özel klinik ve muayenehaneler için tespit edip yayınladığı tedavi ve ameliyat ücretleri esas alınarak limitler içerisinde kalmak koşuluyla Personel Sağlık Fonu İdare Kurulu tarafından saptanır. Röntgen çekimi ve tahlil ücretlerinin Fondan karşılanabilmesi için uzman doktorun sevk kağıdı aranır.
- Ancak, yılda bir defa yaptırılabilen genel tahliller için bu şart aranmaz.
- (C) Diş bakımı ve tedavi, Personel Sağlık Fonu İdare Kurulu tarafından belirlenen ve zaman zaman yeniden düzenlenecek kıstaslara göre ödenir.
- (Ç) Gözlük çerçeve ve cam bedeli, gözlük çerçeve bedeli dört yılda bir, gözlük camı bedeli yılda bir defadan fazla olmamak üzere Personel Sağlık Fonu İdare Kurulunca saptanır.
- (9) Merkez Bankası personelinin özel sağlık sigortası ile sigortalanması halinde, sigortaya dahil personelin aylık brüt maaşlarından %1 (yüzde bir) kesinti yapılır. Bakiye prim ise Merkez Bankası tarafından karşılanır. Bu durumda sağlık harcamalarının kapsam ve kıstasları, ilgili sigorta şirketi ile yapılacak anlaşmaya göre düzenlenir.

Geçici Madde
Görevde
Bulunan Başkan
Yardımcılarının
Durumları

1. Bu Yasanın 15'inci maddesinin (1)'inci fıkrası kuralları, halen görevde bulunan Başkan Yardımcıları için de uygulanır ve görev süreleri sona ermeden görevden alınamazlar.

Geçici Madde
Yönetim
Kurulundan
Ayrılacak
Üyeler

2. Bu Yasanın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren birinci, ikinci ve üçüncü yılların sonunda Yönetim Kurulundan ayrılacak üyeler ad çekmek suretiyle belirlenir.

Geçici Madde
Halen Hazineye
Kullandırılan
Avans
Tutarlarının
İndirilmesi

3. Hazineye açılmış olan kısa vadeli avansın tutarı 34'üncü maddede belirtilen tutara ininceye kadar hiç bir şekilde yeni avans kullandırılmaz.

Geçici Madde
Kamu
Kurumlarına
Kullandırılan
Kredilerin
Tasfiyesi

4. Bu Yasanın yürürlüğe girdiği tarih itibarı ile iktisadi faaliyet gösteren veya göstermeyen kamu kurum ve kuruluşlarına kullandırılan kredi bakiyelerinin tasfiyesi Başbakanlık ile Merkez Bankası arasında yapılacak protokol çerçevesinde belirlenir.

Geçici Madde Kur Farkları ve Faizlerin Ödenmesi	5. Merkez Bankasınca Hazineye kullandırılan kısa vadeli avans dolayısıyla 31.12.1999 tarihi itibarıyla oluşan kur farkları ve faizler ayrı bir hesapta aktifleştirilir ve 2001 yılından itibaren, her yıl 1/10 (onda bir) oranında olmak üzere bütçeye konacak ödeneklerle 10 (on) yıl içerisinde tasfiye edilir. Aktifleşmeye tabi tutulacak tutarlar ile tasfiyeye ilişkin diğer usul ve esaslar Bakanlık ve Merkez Bankası arasında kararlaştırılır.
Geçici Madde Faiz Farkı Fonu	6. (1) 31.12.2002 tarihine kadar uygulanmak üzere Merkez Bankası teşviki öngörülen sektörler ve konular için tercihli faiz oranlarının uygulanmasını kolaylaştırmak amacı ile Merkez Bankası bünyesinde Faiz Farkı Fonu oluşturur. (2) Faiz Farkı Fonunun kaynakları şunlardır: (A) Devlet bütçesine bu amaçla konacak ödenek, (B) Merkez Bankası nezdindeki hazine fonları faizlerine karşılık olarak Merkez Bankası bütçesinden ayrılacak belirli bir ödenek, ve (C) Banka ve kredi vermek amacı ile kurulmuş diğer kuruluşların verecekleri her türlü nakdi krediler üzerinden uygulanacak azami yasal faiz oranı içinde Bakanlar Kurulunca saptanacak ve beş puanı geçmeyecek olan miktarlar. (3) Faiz Farkı Fonu kaynakları ekonominin güçlendirilmesi ve sağlıklandırılması amacı ile kontrollü kredilerin faiz farklarının karşılanması şeklinde kullandırılması Ekonomi İşleriyle Görevli Bakanlığın önerisi ile Bakanlar Kurulu tarafından yapılır.
Geçici Madde Hazinenin, Merkez Bankasına Borçlarının Öncelikli Mahsup Edilmesi	7. Merkez Bankası, bu Yasanın 44'üncü maddesi uyarınca, kârının %75 (yüzde yetmişbeş)'ini Hazine'ye devrederken, öncelikli olarak Hazinenin Merkez Bankasına olan borçlarını mahsup eder.
Geçici Madde Vadeli Hesapların Kapatılması	8. Bu Yasanın yürürlüğe girdiği tarihten önce Merkez Bankasınca açılan vadeli mevduat hesapları, Merkez Bankasınca vade bitiminde kapatılır.
Yürütme Yetkisi	62. Bu Yasayı Bakanlar Kurulu yürütür.
Yürürlüğe Giriş	63. Bu Yasa, Resmi Gazete'de yayımlandığı tarihten başlayarak yürürlüğe girer.

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ MERKEZ BANKASI YASASININ İÇ DÜZENİ

Madde	1.	Kısa isim
Madde	2.	Tefsir
Madde	3.	Kuruluş ve Ünvan
Madde	4.	Amaç
Madde	5.	Merkez Bankasının Yetki ve Görevleri
Madde	6.	Merkez ve Acenteler
Madde	7.	Üyelik ve İştirakler
Madde	8.	Sermaye
Madde	9.	Teşkilat ve Organlar
Madde	10.	Yönetim Kurulunun Oluşumu
Madde	11.	Yönetim Kurulunun Yetki ve Görevleri
Madde	12.	Yönetim Kurulu Toplantıları
Madde	13.	Başkanın Atanması, Görev Süresi ve Nitelikleri
Madde	14.	Başkanın Yetki ve Görevleri
Madde	15.	Başkan Yardımcılarının Atanmaları, Görev Süreleri ve Nitelikleri
Madde	16.	Başkan Yardımcılarının Yetki ve Görevleri
Madde	17.	Üyelerin Atanmaları, Görev Süreleri ve Nitelikleri
Madde	18.	Yönetim Kuruluna Atanamayacak Kişiler
Madde	19.	Yönetim Kurulu Üyeliğinin Sona Ermesi
Madde	20.	Ücretler
Madde	21.	Bankanın İdari Örgütü
Madde	22.	Kredilerin Düzenlenmesi
Madde	23.	Yasal Karşılıklar
Madde	24.	Faiz Oranları
Madde	25.	Haznedarlık ve Diğer Görevler
Madde	26.	Takas Odası
Madde	27.	Özel Denetim
Madde	28.	Bilgi İsteme Yetkisi ve Denetim
Madde	29.	Bankaların Denetlenmesi
Madde	30.	Risklerin Toplanması ve Risk Merkezi
Madde	31.	Kısa Vadeli Senet ve Vesikaların Reeskonta ve Avansa Kabulü
Madde	32.	Reeskonta veya Avansa Kabul Edilecek Senetlerin En Yüksek Tutarı
Madde	33.	Tahvil Karşılığı Avans
Madde	34.	Hazineye Kısa Vadeli Avans
Madde	35.	Altın ve Dövizle İlgili İşlemler
Madde	36.	Merkez Bankasının Yapacağı İşlemlerle İlgili Limitler
Madde	37.	Merkez Bankasının Yapamayacağı İşlemler
Madde	38.	İlan Edilecek Hususlar ve Talimat Yetkisi
Madde	39.	Hesap Dönemi
Madde	40.	Bilanço ve Rapor
Madde	41.	Bilanço ile Kâr ve Zarar Hesabı
Madde	42.	Rapor Sunma
Madde	43.	Banka Bülteni
Madde	44.	Kârın Kullanımı
Madde	45.	Tasfiye
Madde	46.	Vergi, Resim ve Harçtan Muafiyet
Madde	47.	Resmi Belge

Madde	48.	Ceza Yasasının Uygulanması
Madde	49.	Tedavülü Zorunlu Para, Türk Lirasının Tedavül Mecburiyeti
Madde	50.	Merkez Bankasının Mallarının Hazine Malı Sayılması
Madde	51.	Tebliğ Çıkarma Yetkisi
Madde	52.	Türk Lirasına İlişkin Suç ve Cezalar
Madde	53.	Faiz Oranlarına ve Yürürlük Zamanlarına Uymama
Madde	54.	Kredi Koşullarına Uymama
Madde	55.	İşlemlerde Uygunsuzluk ve Denetimde İstenen Bilgi ve Belgeleri Vermeme
Madde	56.	Sır Saklama Sorumluluğu
Madde	57.	Asılsız Yayın ve Haber Yayma
Madde	58.	Yürürlükten Kaldırma
Madde	59.	Kazanılmış Haklar
Madde	60.	Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası Emeklilik Sandığı Fonunun Oluşturulması
Madde	61.	Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası Personel Sağlık Fonunun Oluşturulması
Geçici	Madde	1. Görevde Bulunan Başkan Yardımcılarının Durumları
Geçici	Madde	2. Yönetim Kurulundan Ayrılacak Üyeler
Geçici	Madde	3. Halen Hazineye Kullandırılan Avans Tutarlarının İndirilmesi
Geçici	Madde	4. Kamu Kurumlarına Kullandırılan Kredilerin Tasfiyesi
Geçici	Madde	5. Kur Farkları ve Faizlerin Ödenmesi
Geçici	Madde	6. Faiz Farkı Fonu
Geçici	Madde	7. Hazinesinin, Merkez Bankasına Borçlarının Öncelikli Mahsup Edilmesi
Geçici	Madde	8. Vadeli Hesapların Kapatılması
Madde	62.	Yürütme Yetkisi
Madde	63.	Yürürlüğe Giriş